

folkloru i o njegovu odnosu prema folkloru odraslih. U drugom dijelu opsežno i sistematski obrađuje žive verbalne oblike dječjeg folkloru u Šleskoj, kakav je bio u godinama istraživanja i za koji autorica smatra da prelazi granice Šleske, odnosno da se ne razlikuje od dječjeg folkloru cijele Poljske. Mnoštvo živih verbalnih oblika dječjeg folkloru u Šleskoj kreće se u rasponu između tradicijskih sadržaja i onih najnovijih, nastalih pod utjecajem suvremenih masovnih medija. U trećem dijelu autorica piše o izvorima dječjeg repertoara: obiteljskom krugu, utjecaju masovnih medija i krugu vršnjaka. Autorica je pokazala poznavanje svjetskih dostignuća folkloristike u domeni dječjeg folkloru, ali i drugih relevantnih područja i disciplina.

Zorica Rajković

Lea Virtanen, Children's Lore, »Studia Fennica« 22, Review of Finnish Linguistics and Ethnology, Helsinki 1978, 100 str. i 4 table.

Na osnovi dvije ranije objavljene knjige i više članaka nastao je ovaj rad finske autorice, koji je preveden na engleski i objavljen u poznatoj ediciji »Studia Fennica«. Predmet istraživanja je živ folklor finske školske djece, odnosno sve one pojave i oblici koji čine dječji svijet drugačijim od svijeta odraslih: dječje igre, verbalni folklor, tajni jezici, dječje norme ponašanja, magija i vjerovanja i drugo. Sve te sadržaje autorica naziva »dječjim tradicijama«, smatrajući da dječje grupe, koje djeca formiraju da bi se igrala, imaju »svoje vlastite usmene tradicije koje su još aktivne i koje se dalje razvijaju, usprkos sve većoj urbanizaciji« (str. 9). Grada, koja čini bazu ovog rada, prikupljena je velikom akcijom 1969. godine, a zapravo su je stvorila sama djeca pišući sastave na zadane teme kao što su npr. »Kako sam naučio tajni jezik« ili »Kako počinje

igra«. U toj akciji, provedenoj na finskim školama, sudjelovalo je 30.000 djece i omladine. L. Virtanen podjednako govori o »dječjim tradicijama« kad se radi o finskom gradu ili selu, odnosno o izoliranim udaljenim gospodarstvima; štoviše, ona smatra da finski dječji folklor može poslužiti kao primjer suvremenog evropskog dječjeg folkloru, odnosno da ima iste značajke kao i dječji folklor drugdje u Evropi.

Zorica Rajković

Richard Wolfram, Brauchtum und Volksglaube in der Gottsche, Veröffentlichungen des Österreichischen Museums für Volkskunde, Band 19, Wien 1980, 247 str.

Knjiga znanega dunajkega etnologa, ki ga poznamo kot razgledanega raziskovalca ljudskih plesov, bi morda ne vzbudila pri nas posebne pozornosti, da ne obravnava območja, ki je v zvezi tudi s slovenskim ljudskim izročilom, namreč nekdanji nemški »jezikovni otok« Kočevsko na Dolenjskem. Po vsebini delo ni novo, saj obsega deset avtorjevih razprav, objavljenih v letih 1955—1977, kot priznava sam na začetku predgovora. Seveda je moral razprave za to knjižno objavo ustrezno prirediti in dopolniti. Knjigo je namenil za svoj prispevek k proslavi 650-letnice naselitve Nemcev na Kočevskem, ki jo praznujejo prav letos. »Otok« je prenehal obstajati leta 1941, ko so se Kočevarji izselili, najprej na Štajersko, na domačije izgnanih Slovencev, po koncu vojne pa od tam v Avstrijo in naprej v Ameriko.

Kočevsko je nemški etnologiji veljalo zmeraj kot odročno območje, kjer se je ohranilo dosti starinskega, in je bilo zato za raziskovalce posebno mikavno. Avtor sam je obiskal nekaj kočevskih vasi šele tik pred izselitvijo 1941, potem pa zapisoval 1953 med Kočevarji v avstrijskih begunskih taboriščih oz. v 70. letih na vsakoletnih »Kočevskih ted-